

Enerģijas uzskaites risinājumi

No enerģijas uzskaites precizitātes aspekta visefektīvākais risinājums ir energonesēju (elektroenerģija, gāze, siltumenerģija) uzskaites skaitītāju izmantošana uz katru konkrēto objektu un katru energonesēja veidu. Skaitītāju izmantošana līdz minimumam samazina mainīgo un nezināmo izejas datu daudzumu, tādā veidā nodrošinot precīzu enerģijas patēriņa datu uzskaiti.

Savukārt, ja siltumenerģijas skaitītājs uzskaita vairāku ēku (zonu) enerģijas patēriņu, tad saskaņā ar MK Nr.39 „Ēkas energoefektivitātes aprēķina metode”¹ tad apkurei un dzesēšanai nepieciešamā enerģija ir atsevišķo ēku (zonu) aprēķinātā nepieciešamās enerģijas summa.

Ēkām, kurām nav energonesēju uzskaites sistēmas, enerģijas patēriņu ēkā izsaka kā aprēķināto izmantotās enerģijas summu.

Ēkas aprēķinātās energoefektivitātes novērtējumam nepieciešami šādi dati:²

- siltuma pārvades un ventilācijas īpašības;
- siltuma ieguvumi no iekšējiem siltuma resursiem, saules siltuma ieguvuma īpašības;
- klimatoloģiskie rādītāji;
- ēkas un ēkas komponentu, sistēmu un izmantošanas raksturojums;
- komforta prasības – uzstādītās temperatūras un gaisa apmaiņas rādītāji.

Ēkas energoefektivitātes novērtējumā, nosakot gada enerģijas patēriņu, iekļauj šādas ēkas tehniskās sistēmas: apkure, karstā ūdens apgāde, gaisa kondicionēšana, ventilācija, apgaismošana (ēkas apgaismojuma sistēmu enerģijas patēriņu ņem vērā publiskajām ēkām). Ēkā patērētās enerģijas novērtējumā ietver papildu enerģijas piegādi un ēkas tehnisko sistēmu enerģijas zudumus.

Tātad, ja ēkā nav energonesēju uzskaites sistēmas, patēriņa dati iegūstami aprēķina ceļā un aprēķināto datu pareizība ir tieši proporcionāla izmantojamo izejas datu un veikto aprēķinu precizitātei.

Par ēkas aprēķināto energoefektivitātes novērtējuma apkopojumu var uzskatīt ēkas energoaudita pārskatu, kurš sagatavots atbilstoši spēkā esošai likumdošanai vai attiecīgās KPFI programmas energoaudita pārskata formai. Attiecīgais energoaudita pārskats katru gadu būtu jā sagatavo par ēku, kurā nav nodrošināta energonesēju uzskaites ar skaitītājiem. Savukārt kontrolējošajai institūcijai, lai pārliecinātos par uzrādīto datu pareizību, būtu jāveic pārskata datu detalizēta pārbaude.

Siltumenerģijas skaitītāju izmaksas ir atkarīgas no to lieluma jeb caurplūstošās enerģijas daudzuma. Vidēji sabiedriskas ēkas siltumskaitītāja izmaksas svārstās 250 – 350 Ls robežās.

No energoefektīvas domāšanas skatupunkta precīza siltumenerģijas uzskaites (monitorings) ir viens no pamatprincipiem. Līdz ar to ēkās, kurās ir realizēti energoefektivitāti paaugstinošie pasākumi, ir ieteicams nodrošināt energonesēju uzskaiti, izmantojot skaitītājus. Tikai aprēķinu ceļā iegūtajiem enerģijas patēriņa datiem „pieļaujama” rezultātu kļūda un izmantojamo mainīgo datu apjoms ir būtiski lielāks.

¹ MK noteikumi Nr.39 "Ēkas energoefektivitātes aprēķina metode" ("LV", 18 (4004), 03.02.2009.) [stājas spēkā 01.03.2009.] ar grozījumiem: 15.02.2011. MK noteikumi Nr.120 ("LV", 27 (4425), 17.02.2011.) [stājas spēkā ar 18.02.2011.]

² Ēkas aprēķinātās energoefektivitātes novērtējums – energoefektivitātes novērtējums, ko veic, pamatojoties uz aprēķiniem par enerģijas patēriņu ēkas apkures, dzesēšanas, ventilācijas, karstā ūdens sagatavošanas un apgaismojuma vajadzībām.